

College voor Toetsen en Examens

VEELGESTELDE VRAGEN

NAAR AANLEIDING VAN DE HANDREIKING EXAMINERING VAN ANDERSTALIGE MIGRANTEN IN DE INSTELLINGSEXAMENS NEDERLANDSE TAAL IN HET MBO EN DE DOORSTROOMPROFIELEN

Tiba Bolle

- 1 Zijn instellingen verplicht om de adviezen uit de handreiking t.a.v. de instellingsexamens Nederlandse taal op te volgen bij de examinering van anderstaligen?

Nee. Instellingen zijn niet verplicht de adviezen om anderstaligen een gelijke kans te geven bij de examinering over te nemen. Instellingen kunnen zelf bepalen of zij de adviezen overnemen bij het ontwikkelen, afnemen en beoordelen van de instellingsexamens Nederlandse taal.

- 2 Worden de instellingsexamens Nederlands gemakkelijker wanneer de aanbevelingen worden overgenomen die in de handreiking worden genoemd?

Nee. Ook na het opvolgen van de adviezen examineert u het examenonderdeel Nederlandse taal nog steeds op niveau 2F en 3F. De examens worden niet gemakkelijker, maar toegankelijker gemaakt voor anderstaligen. Bijvoorbeeld door rekening te houden met het kiezen van onderwerpen die niet cultuurbepaald zijn en zorg te dragen voor voldoende voorbereidingstijd. Ook deze studenten moeten laten zien op het vereiste niveau van het Referentiekader Taal te kunnen communiceren.

- 3 Leiden de adviezen uit de handreiking automatisch tot verschillende instellingsexamens Nederlands voor anderstaligen en Nederlandstaligen?

Nee. U kunt de adviezen uit de handreiking toepassen op alle examens die u afneemt, de examens worden er immers niet gemakkelijker van. U kunt Nederlandstalige studenten dezelfde examens voorleggen. Dit is aan u als instelling om te bepalen.

- 4 Meten we met twee maten, als de aanbevelingen uit de handreiking toegepast worden op de instellingsexamens Nederlandse taal die aan anderstalige studenten worden voorgelegd?

Nee. Het taalniveau 2F of 3F dat vereist is om het examen te behalen blijft gelijk als u de adviezen uit de handreiking opvolgt. Door bijvoorbeeld voldoende voorbereidingstijd te geven en zorgvuldig de examenonderwerpen te selecteren, houdt u rekening met het feit dat anderstaligen hun vooropleiding in een ander land hebben genoten en Nederlands niet hun moedertaal is.

- 5 Staat er in de handreiking dat het taalgebruik van anderstaligen milder beoordeeld moet worden?

Nee. De begrijpelijkheid en doeltreffendheid van de boodschap blijft bij de uitvoering van een communicatieve taak op het vereiste 2F of 3F niveau centraal staan. Tweedetaalleerders maken over het algemeen andersoortige fouten dan Nederlandstaligen (bijvoorbeeld bij uitspraak, de/het en deze/die verwarring, verkeerd voorzetselgebruik, fouten met 'er' en inversiefouten). Het aantal fouten dat de anderstalige examenkandidaat op 2F of 3F mag maken blijft gelijk aan dat van andere kandidaten.

Er circuleren verschillende beoordelingsmodellen die zijn afgeleid van het Referentiekader Taal. Geadviseerd wordt om een beoordelingsmodel te kiezen waarbij u taalverzorging en uitspraak mag compenseren met punten voor samenhang/coherentie, beurten nemen, afstemming op doel en publiek of woordenschat.

Daarnaast adviseert de handreiking (voor alle studenten), gebruik te maken van de interpretatieruimte die het referentiekader biedt en coulant om te gaan met typische tweedetaalverwervingsfouten, zoals de/het fouten en inversie. In het Referentiekader Taal 2F wordt immers gesproken van 'redelijke' grammaticale beheersing en op 3F van 'betrekkelijk' grote beheersing van de grammatica en 'enige verwarring' en onjuist woordgebruik.

6 Staan er in de handreiking ook adviezen die uitsluitend van toepassing zijn op anderstalige studenten en niet opgaan voor Nederlandstalige studenten?

Ja. Er staan adviezen in de handreiking waarmee anderstalige studenten wel gebaat zijn, maar die voor Nederlandstalige studenten niet van toepassing zijn. Voorbeelden daarvan zijn het inzetten van beoordelaars met kennis van NT2-verwerving en het gebruik van een tweetalig woordenboek toestaan. Het is aan de examencommissies om te bepalen wat zij passend vinden met het oog op de kandidaat en de aard van de opleiding.

7 Zijn de doorstroomprofielen verplichte routes die door de instellingen opgezet moeten worden voor statushouders?

Nee. Het zijn mogelijke routes naar een mbo-opleiding, opgesteld met het doel om het mbo toegankelijk te maken voor anderstalige statushouders. Het is voor hen die nog maar kort in Nederland verblijven, de capaciteiten bezitten een beroepsopleiding te volgen en met succes af te ronden, maar daarvoor nog wel de Nederlandse taal moeten leren.

8 Zijn de mbo-opleidingen haalbaar voor anderstaligen met een laag taalniveau, zoals niveau A1/A2 voor Entree en op weg naar B1 bij instroom op mbo-2?

In principe wel, mits tijdens het traject structureel ook veel tijd wordt besteed aan vakgerichte en algemene taalontwikkeling en de anderstalige student in staat is en gemotiveerd om de taal te leren. Ervaring leert dat deelname aan een beroepsopleiding de participatie en integratie vergroot, de taalontwikkeling versnelt en het totale traject (van inburgering naar instroom op de arbeidsmarkt) verkort. Het vinden van een passende stageplek vraagt vaak om extra inspanning.

9 Voldoet een kandidaat met het behalen van een mbo-diploma op niveau 2, 3 of 4 aan de inburgeringsplicht?

Ja. Mits de inburgeringstermijn van drie jaar in acht is genomen of er een officiële toestemming voor verlenging is verkregen.

10 Moeten studenten die tegen het eind van hun inburgeringstermijn van drie jaar aanlopen, zich richten op het behalen van het inburgeringsexamen of Staatsexamen NT2?

Nee. Dat hoeft niet per se. Indien de student zijn mbo-opleiding (op niveau 2 of hoger) op tijd en op niveau kan afronden binnen die termijn, kan de student vrijstelling aanvragen voor de inburgeringsplicht. Als de opleiding langer duurt, dan kan de student verlenging aanvragen of tussentijds het inburgeringsexamen of het Staatsexamen NT2 afleggen.

